

Budapest Főváros X. kerület
Kőbányai Önkormányzat
Alpolgármestere

**Előterjesztés
a Humánszolgáltatási Bizottság részére
a kerületi tisztifőorvos 2016. évi szakmai tevékenységéről szóló tájékoztatóról**

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Humánszolgáltatási Bizottsága 2017. évi munkaterve tartalmazza a kerületi tisztifőorvos szakmai tevékenységéről szóló tájékoztató megtárgyalását. Ennek megfelelően a Budapest Főváros Kormányhivatala X. kerületi Hivatala Népegészségügyi Osztálya (a továbbiakban: intézmény) elkészítette a 2016. évi tevékenységéről szóló tájékoztatóját, melyet az előterjesztés 1. melléklete tartalmaz.

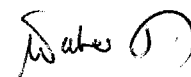
Dr. Haintz Andrea kerületi Tisztifőorvos Asszony a tájékoztatójában egyebek mellett kitér a település- és környezet-egészségügy, a kémiai biztonság, az élelmezés- és táplálkozás-egészségügy, a járványügy és az egészségügyi igazgatás területén elvégzett feladatokra.

Az intézmény számára az elmúlt évben az egyik legnagyobb problémát az ágyipoloska-fertőzöttség jelentette, a fertőzés felszámoltatása a felügyelők részéről sok szervező munkát, a lakóktól pedig nagy anyagi áldozatot kívánt. Egyre gyakrabban felmerülő probléma, hogy a védőoltások elmaradnak, amelynek oka a kerületben nagy számban élő külföldi állampolgárok esetében az ismeretlen helyen való tartózkodás, illetőleg a szülők túlzott aggodalma.

A szakterületet érintően a tájékoztatóban szerepel a gyermek- és ifjúság-egészségügy, valamint az egészségfejlesztés területén végrehajtott intézkedések áttekintése is.

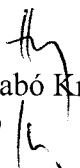
Javasolom a tájékoztató megtárgyalását.

Budapest, 2017. június „ 16.”

Weeber Tibor

Törvényességi szempontból ellenjegyzem:

Dr. Szabó Krisztián
jegyző

BFKH X. Kerületi Hivatala
Népegészségügyi Osztály

Tájékoztató a BFKH X. Kerületi Hivatala Népegészségügyi Osztály 2016. évi tevékenységéről

Osztályunk illetékességi területének közegészségügyi járványügyi helyzete jónak mondható. Illetékességi területünk 126 négyzetkilométer, Budapesten a legnagyobb. Lakosságszámunk 267 885 fő, ezzel a második legnagyobb népességgel bíró Osztály vagyunk. A három kerület több szempontból különbözik egymástól. Kőbánya régi ipari övezet, sok veszélyes üzemmel (pl.: 4 gyógyszergyár, hulladékgyűjtő telepek, stb.) Ez kémiai biztonsági és katasztrófavédelmi szempontból is kockázatot jelent, ezért kiemelten ellenőrizzük ezeket az egységeket. A XVII. kerület (Rákosmente) inkább kertvárosi jellegű, de sok a lakótelepi rész is. A XVIII. kerület szintén kertvárosias, családi házas övezetekkel, de lakótelepekkel is rendelkezik. A X. kerületben sok a hajléktalan személy, mivel a belvárosból kiszorultak, és az itt lévő jelentős számú hajléktalan szálló, és erdős területek is idevonzák őket. A szállókat rendszeresen ellenőrizzük. Kőbányán magas a roma lakosság aránya (kb. 10%). A szegénység, a rossz higiénés körülmények kedvező feltételeket teremtenek a járványok (Hepatitis A) kialakulásának. A tavalyi évhez képest csökkent ezen megbetegedések száma, de még így is magasnak mondható. Területünk fő közlekedési útvonalak kereszteződésében fekszik (közút, vasút) és itt található a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér is. A fenti tények fokozott veszélyt jelenthetnek különböző ritka fertőzések behurcolására.

Település- és környezet-egészségügy: A település-egészségügyi szakterületen szakhatóságként közreműködünk az egyes engedélyezési eljárásokban: építésügyi eljárások, vízjogi engedélyezési eljárások, telepengedélyezési eljárások, kereskedelmi működési engedély eljárások. Szakkérdések vizsgálatát pedig hulladékgazdálkodási engedélyezési eljárások, kármentesítéssel kapcsolatos eljárások esetén végeztük. Sportrendezvények helyszínein más hatósági szervekkel együttesen tartott ún. „biztonságtechnika” bejárásokon is részt vettünk. A lakossági panaszbejelentések témakörei a korábbi évekhez képest nem változtak: patkányészlelés, hulladékgyűjtő életmód, magánlakásokban kialakult kifogásolható higiénés állapotok, nem megfelelő állattartás, szélsőséges időjárási helyzetekből adódó szennyvízkiöntések, hajléktalanok életvitelszerű letelepedésének következtében elszemetelődött, elszennyezett közterületek, elhunyt utáni bűzhatás stb.). A bejelentések megalapozottságáról helyszíni szemle alkalmával meggyőződünk, a szükséges intézkedéseket megtettük, illetékesség vagy hatáskör hiánya esetén továbbítottuk azokat az eljáró hatóságok felé. A panaszügyekben gyakran jogszabályi korlátok miatt nem tudjuk a problémát eredményesen megoldani. Lakossági bejelentések alapján visszatérő problémát jelentettek, az illetékességi területünkön található metróállomások (M3 Határ út, Pöttyös utca, Ecseri út) aluljáróiban és a felszíni környezet területén hajléktalan személyek életvitelszerű letelepedéséből adódó problémák: vizelet, székletürítés, szemet, bűz stb. A kifogásokat több alkalommal is jeleztük a Budapest Fővárosi Önkormányzat illetékes osztálya felé, a szükséges intézkedések megtételét kérve. Egy esetben nem sikerült intézkedést fogantatosítani egy felhalmozott hulladékkal, lommal szennyezett társasházi lakás vonatkozásában, mert az ingatlan tulajdonosa eltűnt személynek bizonyult, más tulajdonos, örökös hiányában nem volt kivel szemben eljárni. Önkormányzati

bérlakásokban valamint gazdasági társaságok épületeiben, a nem megfelelő műszaki állapotok miatt kialakult penészedés okán a 2016. évben is érkezett megkeresés közegészségügyi véleményezés céljából. A nyilvántartott egységek ellenőrzését elvégeztük (közfürdők, kereskedelmi szálláshelyek, nyilvános illemhelyek, hulladékgazdálkodási tevékenységet végző gazdasági szervezetek, munkás szállások). A Legionella által okozott fertőzési kockázatot jelentő közegekre, illetve létesítményekre vonatkozó közegészségügyi előírásokról szóló 49/2015 (XI.6.) EMMI rendelet vonatkozásában fokozott kockázatúként besorolt, érintett egységek tájékoztatását megtettük, a kereskedelmi szálláshelyek és közfürdő egységek ellenőrzése megtörtént. Az év során rögzítésre kerültek a medencés közfürdők adatai az erre a célra létrehozott elektronikus nyilvántartásba (OSZIR-HUMVI szakrendszer). A BFKH NFO által elvégzett és kifogásoltságot mutató vízvizsgálati eredmények alapján több, az illetékességi területünkön található óvodában végeztünk ellenőrzést a közintézményekben alkalmazott ivóvíz utótisztító kisberendezésekkel kapcsolatban.

Kémiai biztonság: Az OTH által megfogalmazott munkatervi feladatokat teljes egészében teljesítettük. A vegyi anyagokat évi 1-100 tonna mennyiségben gyártó vagy importáló vállalkozásokat ellenőriztük. A 2018. évi utolsó regisztrációs időszakra való felkészülés elősegítése érdekében az Európai Vegyianyag Ügynökség által készített magyar nyelvű szórólapokat eljuttattuk az illetékességi területünkön lévő potenciális regisztrálókhoz. Részt vettünk a Fórum REF-4 projektjében, melyről a kérdőíveket határidőre elküldtük. A vizsgálat a REACH rendelet XVII. mellékletében korlátozással érintett négyféle vegyi anyag keverékekben történő felhasználására irányult. Minden ellenőrzés során megtörtént a biztonsági adatlapok megfelelőségének vizsgálata a 2015/830/EU rendelet alapján, valamint a REACH és CLP rendeletek előírásai szerint a címke és biztonsági adatlap tartalmi összhangjának vizsgálata. A Katasztrófavédelmi Igazgatóság megkeresése alapján közös iparbiztonsági ellenőrzésen vettünk részt a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt.-ben. Az év folyamán 169 általános kémiai biztonsági ellenőrzést végeztünk, melyek főleg továbbfelhasználóknál történtek. Kirívó szabálysértést nem tapasztaltunk. A megállapított jogsértésekre 49 figyelmeztető végzésben intézkedtünk, illetve 14 esetben illetékesség hiánya miatt áttétellel. A biocid termékek ellenőrzése során forgalombahozóknál két esetben OTH engedély hiánya miatt három biocid termék forgalmazását tiltottuk meg. Valamennyi telephellyel rendelkező kártevőirtó vállalkozás vizsgálatát elvégeztük, hiányosságot nem tapasztaltunk. Egy kártevőirtási tevékenységi engedély módosításra került. Egészségre ártalmas anyagot tartalmazó árucikkkel kapcsolatban két Rapex riasztás érkezett az év folyamán, a szóban forgó termékekből nem találtunk kerületünkben.

Nemdohányzók védelméről szóló törvény: Az előző évekhez képest további csökkenés tapasztalható a dohányzással kapcsolatos panaszbejelentések számában. Ezeket minden esetben kivizsgáltuk, valamennyi alaptalannak bizonyult, a bejelentőt minden esetben tájékoztattuk. A más hatóságok által megküldött feljelentések száma szintén jelentősen csökkent az előző évihez képest. Mindössze 1 egészségvédelmi bírság kiszabására került sor 2016. évben X. kerületi lakossal szemben.

Élelmezés- és táplálkozás-egészségügy: Illetékességi területünkön az elmúlt évben 186 alkalommal végeztünk kereskedelmi tevékenységek bejelentéséhez kötött ellenőrzést azokban az üzletekben, amelyekben élelmiszer, kozmetikum, étrend-kiegészítők is előfordulnak. A vonatkozó jogszabály alapján

a közegészségügyi hatóság 2016. évtől nem kap értesítést az új kereskedelmi egységek nyitásáról. Az önkormányzati honlapokon követtük az új egységek alakulását és ezek alapján végeztük el az első ellenőrzéseket azokban az üzletekben, amelyekben élelmiszer, kozmetikum, étrend-kiegészítők is előfordulnak. Az üzletekben az üzemeltetőváltás volt a jellemző. Új beruházásban a szakterületünket érintő egység alig nyílt. Az építési engedély köteles beruházásokhoz kapcsolódó építési- és használatbavételi eljárások száma az előző évekhez hasonlóan alakult. A nyilvántartott egységeink rutinszerű ellenőrzését időarányosan teljesítettük. Szakhatóságként 9 alkalommal – az önkormányzatok megkeresésére – a zenés, táncos rendezvények megtartásánál közöltük szakhatósági állásfoglalásban az észrevételeinket. Részt vettünk az önkormányzat által szervezett éjszakai ellenőrzésekben, mint szakhatóság. A szakterületünket érintő panaszokat határidőn belül vizsgáltuk ki. A nyilvántartott főző- és tálalókonyhákban a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendeletben előírtak betartását ellenőriztük. A kerületi és fővárosi önkormányzati, vállalkozásban vagy egyházi kezelésben működő főző- és tálalókonyhák 90%-ába eljutottunk. A főző- és tálalókonyhák ellenőrzése kiterjedt az általános higiénés állapotra, a dolgozók dietetikai ismereteire, a személyi higiénére, a hulladék kezelésére. 4 alkalommal az étlap és az anyagkiszabot szerinti tápanyag számítását is végeztünk. A számítások alapján 3 figyelmeztető végzést adtunk ki a rendeletben foglaltaktól való eltérés miatt (magas sótartalom és az alacsony Ca tartalom), annak ellenére, hogy a közétkeztetést végző cégek a 37/2014 (IV. 30.) EMMI rendeletet már ismerik és azokat alkalmazzák. Étel eredetű fertőzés, mérgezés 2016-ban nem volt a kerületünkben. Az OTH és a BFKH NFO által koordinált, a kozmetikai termékek, az étrend-kiegészítő készítmények és a különleges táplálkozási célt kielégítő termékekkel kapcsolatos feladatokat elvégeztük. Ezekkel a termékkörökkel kapcsolatban 12 esetben kellett eljárunk. 5 kötelező végzést hoztunk, egy esetben határozati formában kellett elrendelnünk a kozmetikai termék visszagyűjtését tiltott összetevő miatt. Pénzbírságoló szankcionálást nem kellett alkalmaznunk.

Egészségügyi igazgatás: A működési engedélyezési eljárások metodikájában változás nem történt. A 2016. évben 13 új működési engedély kiadására, 13 módosítására és 7 visszavonására került sor. Ez évben átadásra került a Kerepesi út 67. szám alatti telephelyen a házi és gyermek háziorvosi rendelőkompexum, melynek korszerű, modern kivitelezése nem csupán kerületi, hanem fővárosi szinten is egyedülálló. Az alapellátás vonatkozásában egyre nagyobb gondot jelent az orvoshiány. Tartós távollét (betegség, TGYÁS) /nyugdíjba vonulás esetén jogszabályi minimumfeltételeknek megfelelően kvalifikált háziorvost találni szinte lehetetlen. Az év folyamán jelentősen megemelkedett a személyes közreműködői (24) bejelentések - és a szabadfoglalkozású jogviszony (8) hatósági nyilvántartásba vételével kapcsolatos eljárások száma. Az egészségügyi szakdolgozók működési nyilvántartásának megújításához szükséges hatósági bizonyítványok kiállítása folyamatos. 2016-ban egy alkalommal történt II. fokú hőségriasztás, amikor is előző évek gyakorlatának megfelelően az elrendelést követően gyakorlatilag azonnal tájékoztattuk a kerületek Védelmi Bizottságait, az Önkormányzatokat, az alap – és a járóbeteg-szakellátásban résztvevő egészségügyi szolgáltatókat. Az esetleges rendkívüli téli időjárással kapcsolatos intézkedésekhez szükséges adatgyűjtési és jelentési kötelezettségünknek eleget tettünk és továbbítottunk. Rendezvények egészségügyi biztosítását végző szolgáltatók jogszabályban

meghatározott bejelentési kötelezettségüknek az előírt időben eleget tettek, és bejelentésük tudomásulvételéről tájékoztatást kaptak. 2016-ban 3 esetben érkezett panaszbejelentés egészségügyi szolgáltató tevékenységével kapcsolatosan, melyeket hatáskörünkben eljárva kivizsgáltunk, a szükséges intézkedéseket megtettük, a bejelentőt a panasz kivizsgálás eredményéről és lezárásáról minden esetben tájékoztattuk. Az alapellátás és a járóbeteg-szakellátást végző szolgáltatók a hatályban lévő jogszabályi előírásoknak megfelelően működtek, melyhez a személyi és a tárgyi feltételeket maradéktalanul biztosítják. Mindemellett kiemelt figyelmet szenteltünk a nemdohányzók védelméről szóló törvényben foglaltak betartására, különösen az egészségügyi ellátást nyújtó szolgáltatók telephelyei esetében.

Kórházhigiéne: A sterilizáló berendezések mikrobiológiai hatások ellenőrzésénél pozitív eredményről nem kaptunk értesítést. Új szolgáltatók működési engedélyének kiadását megelőzően felhívtuk a szolgáltatók figyelmét a sterilizálási és dezinfekciós szabályokra. A szolgáltatók elvégeztették orvostechikai eszközeik időszakos műszaki felülvizsgálatát a 4/2009. (III. 17.) EüM rendeletben foglaltak szerint, melynek igazoló bizonylatának bemutatását minden helyszíni ellenőrzés alkalmával kértük. A veszélyes hulladék gyűjtése, kezelése a jogszabálynak megfelelően történt, érvényes szerződéssel, engedéllyel rendelkező vállalkozóval, az utolsó elszállítási számlát be tudták mutatni. Haemodem vérnyom-kimutató reagenssel az év folyamán fogászati, ill. sebészeti eszközökön végeztünk vizsgálatokat vérszennyezettség kimutatására, pozitív reakciót adó eszközzel nem talákoztunk. Nosocomiális fertőzést, az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzést a szolgáltatók nem jelentettek. 2016-ban munkatervi feladatként illetékességi területünkön felmértük az alap - és szakápolási feladatokat ellátó bentlakásos szociális intézmények kézhigiénes vizsgálatát valamint a gyermek háziorvosi rendelők kézfertőtlenítési rendszerének gyakorlatát a rendelkezésünkre bocsátott kérdőív felvételével. Az ellenőrzések folyamán vizsgáltuk az adott szakmára vonatkozóan a minimumfeltételek (személyi, tárgyi) meglétét is. A Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály Kórházhigiénes Osztálya 2016. év nyarán értesítette Hivatalomat, hogy a Bajcsy-Zsilinszky Kórház és Rendelőintézetben 2 vizelet antigén vizsgálattal igazolt nosocomiális legionárius megbetegedés fordult elő. Hivatalból indított eljárás következtében a kórház szoros együttműködésének köszönhetően elkészült a kockázatértékelési dokumentáció, megkezdődtek a vízvezeték-hálózat helyreállító munkálatai (zsákszerelvények megszüntetése), valamint a hálózati melegvíz rendszeres monitorozása. A hálózati meleg-vízben detektálható legionella csíraszám határérték alattira csökkent.

Járványügy: A kerületben kiemelkedő járványügyi esemény nem volt. Járványügyi helyzetünk jónak mondható. A X. kerületben az összes bejelentett fertőző beteg száma a 2016-os évben 746 fő volt, mely 45%-os emelkedést mutatott az előző évhez képest. A megnövekedett fertőzőbeteg szám oka, a kerület közösségeiben jelentkezett Rotavírus okozta fertőzéseknek (67%), valamint szintén a közösségekben tapasztalt megnövekedett Varicella esetszámnak (68%) tudható be. Az enterális járványok száma 90 %-kal emelkedett, míg a légúti járványok száma duplájára nőtt az elmúlt évhez képest.

A Kőbányán lezajlott 42 enterális járványban a megbetegedések 26%-át (21 esetet) Rotavírus okozta, amelyekben a megbetegedettek száma összesen 138 fő, érintve 7 közösséget (4 bölcsőde, 3 óvoda) valamint 16 családot. A bölcsődékben 69 fő, az óvodákban 14 fő, a családokban 55 fő betegedett meg.

A tárgyévben bejelentésre került vírusos gastroenteritis diagnózisú megbetegedések 79,8%-a az Egyesített Szent István és Szent László Kórházból érkezett Osztályunkhoz. A fertőző megbetegedés közel 25 %-át a gyomor-bélrendszeri bakteriális illetve vírusos fertőző betegségek tették ki. Jellemző az enterális halmozódások őszi-tavaszi szezonálisitása.

A tárgyévben 4 nosocomialis Calicivírus okozta enterális járvány zajlott a Bajcsy- Zsillinszky Kórházban. A X. kerületben az enterális megbetegedések 56%-át okozta Calicivírus okozta, 5 közösséget (1 bölcsőde, 4 óvoda) érintve. A bölcsődében 9 fő, az óvodákban 69 fő betegedett meg. A Rotavírus okozta járványoktól eltérően a legtöbb esetben háziorvos kezdeményezte a székletminta leadását a beteg gyermektől. A közösségekben való halmozódásokról a jelzés az Intézményvezetőktől érkezett Osztályunkhoz. Kőbányán még családi járvány formájában két Campylobacter és két Salmonella okozta járvány zajlott le. 2016 évben az illetékességi területünkön előfordult nagyszámú járványon kívül, más kistérség által regisztrált járványok kivizsgálásában is részt vettünk (gödöllői hepatitisz A járvány). A járvány részeként betegedett meg két X. kerületi lakos is, mindketten a gödöllői HÉV állomáson fogyasztottak gyrost. A X. kerületben Hepatitis „A” vírusfertőzésben 6 személy betegedett meg. A fertőző betegek kórházi elkülönítése megtörtént. Osztályunk a betegek környezetében a szükséges járványügyi intézkedéseket megtette. A további fertőzések megelőzése érdekében a betegek környezetében élők részére Hepatitis A elleni védőoltást biztosítottunk.

A légúti fertőző megbetegedések továbbra is nagy számban fordultak elő, jellemzően a gyermekközösségekben. 10 légúti járványt jelentettek gyermekközösségekből, melyből 6 bányahimlő, és 4 skarlát eredetű volt. Tömeges, influenza vírus által okozott megbetegedés 2016-ban három óvodai közösségben fordult elő, ahol összesen 191 fő betegedett meg (az össz létszám 46%-át érintve). A szezonális influenza elleni ingyenes védőoltás felhasználási aránya 83%, ez közel hasonló az előző évekhez képest. 2016. évben egy Pneumococcus meningitis megbetegedést vettünk nyilvántartásba. A X. kerületben élő 63 éves nőbeteg 2016 júliusában került felvételre a Bajcsy Zsilinszky Kórház Immunonephrológiai osztályára láz, tudatzavar miatt. Vírusos haemorrhagiás láz (Dengue láz) évek óta nem fordult elő kerületünkben, de júliusban az egyik OEK laborban vizsgált minta Dengue vírus fertőzést igazolt. Kőbányán egy listeriosis eset került diagnosztizálásra. 2016. évben 4 legionellosis megbetegedést jelentettek, ami nem változott az előző évhez képest. Kedvező jelenség, hogy tárgyévben nem volt letális kimenetelű legionellosis. Az esetek közül 3 nosocomialis (kórházi) eredetű volt. Az életkorhoz kötött folyamatos védőoltások szervezését, dokumentálását valamennyi védőnői körzetben ellenőriztük. Az oltáselmaradások legfőbb oka, hogy a külföldre költözött, illetve a Magyarországra hazatelepült családok az oltóorvosnál, illetőleg védőnőnél nem jelentkeznek ki. A gyermekorvosi rendelőkben havi rendszerességgel ellenőriztük az oltóanyag készletet és az aktuális készletet figyelembe véve adtuk ki a praxisok részére az igényelt oltóanyagot, annak érdekében, hogy egy esetlegesen előforduló hűtlánc megszakadás ne érintsen nagy mennyiségű vakcinát. Illetékességi területünkön a hűtlánc megszakadások száma csökkent. Egyre gyakrabban felmerülő probléma az oltáselmaradásoknál az ismeretlen helyen való tartózkodás, illetőleg a szülők túlzott aggodalma. Kőbányán nagy számban élnek külföldi állampolgárok, akik lakhelyüket gyakran változtatják. A védőnők sok esetben nem találták az oltandót, tartózkodási helyük ismeretlen maradt. Az iskolákban egyre több a

külföldi tartózkodás miatti magántanuló, a kampányoltások beadása egy részüknél a hazalátogatásuk idejére halasztódik, a többieknek az oltások pótlása elmarad. Életkorhoz kötött kötelező védőoltás elmaradása miatt egy esetben történt megkeresés a szülők felé. A BFKH XX. Kerületi Hivatala által végzéssel áttett, egy gyermeket érintő két védőoltás-elmaradási ügy kapcsán (MMR és dTap, valamint Engerix-B kampányoltás elmaradása) indítottunk hatósági eljárást. Az elmaradt oltások közül két oltás (dTap, Engerix B) pótlása megtörtént. Az MMR oltás vonatkozásában a szülő a másodfokú határozat ellen a bíróságon keresetet nyújtott be, melyet a bíróság elutasított. A gyermek szüleivel ismeretlen helyre költözött. Állat által okozott harapásos, karmolásos megbetegedések száma az előző évekhez hasonlóan alakult.

DDD: Az előző évhez hasonlóan a legnagyobb problémát kerületünkben az ágyi poloska fertőzöttség jelentette. 2016-ban már nem csak a tízemeletes panelházakból, és a hajléktalan szállókról, hanem a négyszintes épületekből is érkezett Osztályunkhoz panaszbejelentés. A fertőzések felszámoltatása a felügyelők részéről sok szervező munkát, a lakóktól pedig nagy anyagi áldozatot jelent.

A tetvesség aránya a negyedéves védőnői jelentések alapján, az óvodákban 1.2%, az általános iskolákban 4.7%, azaz az előző évekhez viszonyítva csökkenést tapasztalható a fejtetvesség mértékében. Kőbányán 9 hajléktalan szálló üzemel, a szállók ellenőrzése megtörtént,

Az ellenőrzés során közegészségügyi hiányosságot nem tapasztaltunk.

A korábbi évekhez képest az alábbi változásokat észleltük az ellenőrzések során:

- Tevékenységbővítésben: Baptista Szolgáltató Centrumot alakítottak ki, a 1106 Budapest, Maglódi út 143. sz. alatti telephelyen, ahol népkonyha üzemel. Új közfoglalkoztatási programokat vezettek be (fodrászat, fafeldolgozó üzem létrehozása).
- Számos intézményben felújítási munkákat végeztek (burkolatcsere, tisztasági festés), valamint új ipari mosó-és szárítógépek kerültek beüzemelésre.

EU-s program keretében a 1106 Budapest, Gránátos u. 2. sz. alatti Pro Domo Rehabilitációs szálló és éjjeli menedékhelyen és a BMSZKI tagintézményeiben új mikrohullámú sütők és hűtők beszerzésére nyílt lehetőség.

Gyermek- és ifjúság egészségügy: A szakterületen működő nyilvántartott egységeket a munkaterv szerint ellenőriztük. Kiemelt munkatervi feladat volt: országos felmérés keretében "A családi napközis közegészségügyi körülményeinek felmérése", "Szálláshellyel nem rendelkező (napközis/napközbeni ellátást biztosító) táborok közegészségügyi helyzetének felmérése", "A gyermekintézményekben kialakított sósobák működési körülményeinek felmérése", valamint a BFKH Népegészségügyi Főosztály által kezdeményezett az "Általános iskolák komplex higiénés vizsgálata Budapesten és Pest megyében". Ezeket a vizsgálatokat Kőbányán hiánytalanul elvégeztük. Tárgy évben került átadásra és megkezdte működését a Vaspálya utcai bölcsőde és óvoda. Ez az egység a kerület legmodernebb és legkorszerűbb intézménye lett. A Szent László téri bölcsődét műszaki és higiénés állapota miatt be kellett zárni. A kerület intézményeiben a szükségszerű javítási, hibaelhárítási munkálatok megtörténtek, illetve nagyobb beruházásként a Kada utcai Általános Iskola teljes tetőszerkezetet felújításra került. A szakági rutinellenőrzéseink mellett sok esetben vizsgáltuk a nemdohányzók védelméről szóló törvény betartását is. Az ellenőrzések során intézkedést igénylő hiányosságot nem tapasztaltunk. Nyilvántartott

egységeinkről az elmúlt évekhez hasonlóan összességébe elmondhatjuk, hogy mind az általános közegészségügyi előírásoknak, mind az ifjúság higiénés követelményeknek megfelelően működtek.

Egészségfejlesztés: A BFKH X. Kerületi Hivatala Népegészségügyi Osztálya fontos feladatának tekinti a prevenciót, egészségfejlesztést. Oktatási intézményekben, lakosság számára szervezett egészségnapokon, idős otthonokban, nappali klubokban közvetlenül tudjuk fejleszteni az emberek egészséges életvitellel kapcsolatos ismereteit. Rendszeresen részt veszünk a helyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum ülésein. Nevelési, oktatási intézmények közül elsősorban az óvodákban voltunk jelen, mivel az óvodás korosztály napirendje sokkal szabadabb, abba könnyebben beépíthetőek az egészségfejlesztő foglalkozások. A témaválasztás az óvoda igényeihez igazodott, elsősorban egészséges táplálkozással, személyi higiénével, szájhigiénével volt kapcsolatos. Az információközlés formájában nagymértékben alkalmazkodtunk az életkori sajátosságokhoz, integrált óvoda esetén az eltérő sajátos nevelési igényű gyerekekhez. A fenti témák az óvónőknek is segítséget nyújtanak, mivel az óvodai nevelés részét képezi a rendszeres kézmosáshoz, fogmosáshoz való szoktatás, az egészséges étkezés megismertetése. Az iskolák részéről nem történt megkeresés a Kerületi Hivatal Népegészségügyi Osztálya felé egészségfejlesztéssel kapcsolatban, ezért 2017-ben írásban felvettük a kapcsolatot a Kelet-Pesti Tankerületi Központtal, tájékoztattuk a Központot, mely területeken tudunk segíteni az oktatási intézményeknek, hogy velük együttműködve elősegítsük a gyermekek szélsőségtől mentes harmónikus testi-lelki egészséges fejlődését. A X. kerületben működő idősklubokban előadások tartásával próbáltunk hatni a kerületben élő szépkorúak egészségmagatartására, figyelembe véve életkori, életviteli sajátosságaikat. Az idősklubokban az előadások száma 2016-ban 15 volt. A Népegészségügyi Osztály egészségfejlesztéssel kapcsolatos tevékenysége jelentősen fokozódott 2014. és 2016. közötti három évben. 2014-ben 3 egészségfejlesztéssel kapcsolatos esemény valósult meg, ez 2015-ben 20-ra emelkedett, majd 2016-ban 31-re, 2014. évhez képest tízszeresére nőtt. A Népegészségügyi Osztály szeretné megjegyezni, hogy hasonló mértékű aktivitásfokozódásra a jövőben nem lehet számítani, tekintve hogy illetékességi területünkhöz tartozik a XVII. és XVIII. kerület is. A tisztifőorvos több alkalommal adott interjút a helyi televízióknak és újságoknak különböző egészségfejlesztési témákban (kullancs veszély, influenza, kánikula, stb.)

Vezető védőnő: Népegészségügyi Osztályunk illetékességi területén az ÁNTSZ OTH által meghatározott célfeladat szerint a védőnői munkaértekezleteken, szakmai látogatásokon a színvonalas védőnői ellátás biztosítása érdekében különös figyelemmel került kiemelésre a TÁMOP 6.1.4. (Koragyermekkorai Program) képzéseinek elsajátított ismeretek beépítésének szükségessége a körzeti védőnői munkába. A project által nyújtott módszertani útmutatókból ebben az évben a képzésen részt nem vett gyermekorvosok és védőnők részére számos útmutató került megrendelésre és elosztásra, hogy egységes elvek alapján, egyénenként saját kézikönyvvé válhasson minden gyermekorvos és védőnő számára. Részt vettünk az EFOP-1.8.1-VEKOP-15-2016-00001 számú Komplex népegészségügyi szűrések elnevezésű kiemelt projekt keretében végzett védőnői méhnyakszűrésre felkészítő továbbképzés on-line módon történő igényfelmérésének segítésében, lebonyolításában. Az ÁNTSZ OTH által meghatározott kiemelt munkatervi feladat szerint - az intézeten kívüli szülés szakmai szabályairól, feltételeiről és kizáró okairól szóló 35/2011. (III. 21.) Korm. rendelet védőnőket érintő

előírásainak szakfelügyelete megtörtént, a védőnők és a munkáltatók számára az összegzett tapasztalatok átadására az évet értékelő 2017. évi első munkaértekezleten került sor. A védőnői nyilvántartások átvizsgálására is megtörtént, a X. kerületben is kialakításra került egy naprakész egységes, valid védőnői adatbázis. A 2015. évben végzett területi és iskola védőnői szakfelügyeleti vizsgálatok alkalmával a szükséges intézkedést igénylő esetek nyomon követése megtörtént. A hiányosságok megszüntetése érdekében megbeszélések kezdeményezésére került sor, melyek sikeresen megvalósultak. Néhány esetben a megoldás még várat magára. A védőnők gyermekvédelmi, óvodai munkájának és jelentési kötelezettségüknek ellenőrzése céljából kiszállás nélküli szakfelügyelet történt, számos szakmai látogatás segítette a jogszabályok azonos értelmezése kapcsán az egységes, minőségi, esély-egyenlő védőnői ellátás megvalósítását. Sürgős feladatként jelentkezett a kórházi védőnők számára létrehozott házi gyermekorvosok adatbázisának elkészítése (melyet a területi védőnők is megkaptak), illetve a Miniszterelnökség soron kívüli adatszolgáltatás kérése az éhező vagy súlyosan veszélyeztetett gyermekekről. Ezek a feladatok is nagy erőfeszítések árán, de 100%-ban teljesültek. További feladatként teljesülésre kerültek a cardiovascularis szűréssel, az OTH által támogatott WHO Europe- "COSI" (Gyermek Tápláltsági Állapot Vizsgálat) Programmal, a védőnőhallgatók területi és iskolai gyakorlatának szervezésével, illetve a védőnők továbbképzésének szervezésével kapcsolatos feladatok is. Lépéseket tettünk a szoptatott csecsemők arányának csökkenő tendenciájának megváltoztatása, a kimagasló teljesítményt nyújtó védőnők elismerése, a területfejlesztések hatására létrejött aránytalan gondozotti létszám eloszlása miatti körzetrendezés érdekében. A védőnők informatikai eszközökkel való ellátottságának on-line módon történő felmérésének szervezésében is részt vettünk, majd a HU12-0001-PP1-2016. azonosító számú *"A roma közösségekben dolgozó védőnők munkafeltételeinek javítása"* megnevezésű projekt keretében koordinálásunkkal az OTH-tól 28 db laptop került kiosztásra a X. kerületi védőnők részére. Az egészségügyi szolgáltatók előremutató szemléletének és erőfeszítéseinek köszönhetően illetékességi területünkön minden védőnő rendelkezik számítógéppel és informatikai dokumentációs programmal is. Ebben az évben Népegészségügyi Osztályunkhoz védőnőkkel kapcsolatos panasz nem érkezett. Osztályunk nagy létszámú és kiterjedésű illetékességi területén a vezető védőnői feladatot főállásban egy vezető védőnő látja el (106 védőnő), helyettesítése a IV. V. XIII. kerületi vezető védőnő közreműködésével történik. A vezető védőnő részére önálló munkaszoba áll rendelkezésre, mely biztosítja a személyes konzultáció és a négy szemközti megbeszélés lehetőségét, valamint nagymértékben segíti a védőnőkkel és a védőnői kapcsolatrendszer szereplőivel való kapcsolattartást. Illetékességi területünkön a szervezett védőnői állások száma: 106 (a kerületben 34). A betöltött állások száma: 99, melyből 11 fő visszafoglalkoztatott nyugdíjas védőnő. A megüresedett helyeket a folyamatos álláshirdetések ellenére nehezen sikerül betölteni, helyettesítésük a kolléganők által történik.

Családvédelmi Szolgálat: A Csvsz Tanácsadás egy védőnővel, teljes munkaidőben működik. Az első fél évben nagyfokú leterheltséggel dolgozott a védőnő mivel a tartósan üres csepeli állás július 1-től került betöltésre és a másik csepeli Csvsz tanácsadás is betegség miatt hónapokig szünetelt. Augusztus óta a helyzet megoldódott, így tartani lehet az előírt forgalmat. Az előjegyzés jól működik, a kliensnek várakoznia nem kell, a sürgős esetek soron kívül ellátásra kerülnek. Panaszbejelentés ebben az évben

sem történt. A tárgyi feltételek a törvényi előírásoknak megfelelően biztosítottak, számítógép van. Ebben az évben új nyomtatót, skennert, fénymásolót kapott a tanácsadó és ez nagyban segíti a védőnő minőségi munkáját. A területi kórházzal, szakrendelőkkel és a nőgyógyászokkal jó a szakmai kapcsolat. Júniusban a fővárosi és megyei vezető védőnő szakmai látogatást tett és vizsgálta a tanácsadás működését, az elvégzett munka dokumentálását. CSVSZ tanácsadáson 1200 kliens jelent meg összesen. 566 fő kezdeményezett terhességmegszakítást és ebből 68 fő megtartotta gyermekét. A gyermekét mégis vállaló kliensek száma emelkedett az előző évekhez viszonyítva. A CSVSZ védőnő ebben az évben sikeres közigazgatási szakvizsgát tett.

Összefoglalás: A 2016-os tevékenységünket sikeresnek értékeljük. A munkatervben foglaltakat minden szakterületen maradéktalanul teljesítettük, a társhatóságokkal, felettes szerveinkkel történő együttműködés zavartalan volt. A megyei és országos vezető védőnő által tartott szakfelügyeleti vizsgálat védőnőink munkáját kiválóan értékelte. Örömről szolgál, hogy a vele járó nehézségek ellenére egy megújult, energetikailag korszerűbb épületben kezdhettük az új esztendőt.

Budapest, 2017. május 30.

Dr. Haintz Andrea
kerületi tisztifőorvos
osztályvezető